

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Neizer Norbert egyéni ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe.) I. rendű és II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe.) II. rendű felpereseknek - a dr. ügyész neve ügyész által képviselt Legfőbb Ügyészség (címe.) I. rendű - az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztály (címe) - beosztott bíró neve beosztott bíró (címe.) - a dr. Varga István ügyvéd (címe.) által képviselt II.rendű alperes neve Törvényszék (II.rendű alperes címe.) II. rendű alperesek ellen személyiség jog megsértése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. október 30. kelt 66.P.20.212/2019/34-I. számú ítélete ellen a felperesek részéről 35. sorszám alatt előterjesztett és Pf/4. sorszám alatt kiegészített fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg fejenként a II. rendű alperesnek 200.000 (kétszázezer) forint + áfa - 200.000 (kétszázezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] A fellebbezés elbírálása szempontjából releváns tényállás szerint a felperesek kizárólagos, és jelentős befolyású tagjai voltak az ... Korlátolt Felelősségű Társaságnak, mely társaság a részvényese volt a ... Rt.-nek. A felperesek mindkét társaságban vezető tisztséget töltöttek be. A felperesek a ... Kft.-t eredményessége csökkenése miatt értékesíteni kívánták, ez azonban nem sikerült, ezért 2004. évben a társaság fizetéseképtelenségét állapították meg ésFpk.... /10. számon felszámolási eljárás folyt 2004-2007. évek között.

A ... Takarékszövetkezet 2006. február 15. napján feljelentést tett felperesek ellen tartozás fedezetelvonás büntette miatt, melynek nyomán a felperesekkel szemben 131-46/2006.bü. szám alatt különösen nagy értékre folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette miatt folyt eljárás, amelyet egy 2004-ben indult büntetőeljáráshoz egyesítettek.

- [2] A Nógrád megyei Főügyészség 2007. május 30. napján kelt B.231/2005/43.BTÖ számú, valamint a 2007. május 31. napján kelt B.1411/2005/16.BTÖ számú vádiratban emelt vádat felperesek ellen különösen nagy értékre, folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette miatt, amely alapján a Nógrád megyei Bíróságon 2008. szeptember 8. napján indult a tárgyalás. A váddal ellentétben a bíróság

hütlően kezelésre felbujtás büntette miatt állapította meg a felperesek bűnösségét a 2009. december 17. napján kelt 9.B.125/2007/157. számú ítéletével, melyben VI. rendű vádlottként a II. rendű felperest, VII. rendű vádlottként az I. rendű felperest egyaránt 5 év 6 hónap börtönbüntetésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A II. rendű. alperes szóvivője 2010. február 26. napján az MTI kérésére úgy számolt be a felpereseket is érintő büntetőeljárásról, hogy az ítélet rendelkező részét - benne a vádlottak sorszáma és neve, büntetési tétel - felolvasta. Egyes sajtótermékekben ennek alapján jelent meg híradás.

- [3] A többek között a felperesek fellebbezése nyomán is eljáró Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2011. június 30. napján kelt végzésében az elsőfokú ítéletet - egy rendelkezés kivételével - hatályon kívül helyezte. Megállapította, hogy a felperesek vonatkozásában a vád azt tartalmazta, hogy a takarékszövetkezettől felvett hitelösszeg nagy részét (413.128.423 forintot) a folyósítás után tagi kölcsön és más jogcímen a ... Rt.-től felvették és azt nem fizették vissza, azzal sajátjukként rendelkeztek. A másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy a tagi kölcsön folyósítása önmagában nem jogszabályba ütköző cselekmény. Arra is utalt, hogy „az éveken át tartó hitelezés körülményeire, a ... Rt. működésére - illetőleg »nem működésére« - figyelemmel a VI. rendű és a VII. rendű vádlottak e tevékenysége alappal vetheti fel valamely bűncselekmény megállapíthatóságát.” A vádat azonban olyan szinten pontatlannak minősítette, hogy a cselekmény törvényes megítélésének alapjául nem szolgálhat. Egyben azt is megállapította, hogy a bíróság túlterjeszkedett a vádon.
- [4] A Nógrád megyei Bíróság 2011. szeptember 7. napján kelt 3.B.220/2011/2. számú végzésével az eljárást a vádirat megállapított hiányosságának pótlása érdekében, és ennek teljesítéséig felfüggesztette. A kiegészített vádirat 2013. április 8. napján kelt, melynek alapján a II. rendű alperes neve Törvényszék úgy ítélte meg, hogy az ügyészség változatlanul olyan vádiratot terjesztett elő, mely nem felel meg a törvényes vád feltételeinek. A 2013. augusztus 1. napján kelt végzésében a felperesekkel szemben az eljárást megszüntette. A végzést a Fővárosi Ítéltábla 2014. január 20. napján kelt 5.Bkf.11.649/2013/3. számú végzésével helyben hagyta. Megállapítása szerint az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott a törvényes vád hiányára, mert az ügyészség által előterjesztett módosított és kiegészített vádindítványban olyan hiányosságok tapasztalhatók, melyek lehetetlenné teszik a váddal szembeni érdemi védekezést. Továbbra is hiányzik a vádlottak vonatkozásában a pontosan körülírt, Btk.-ba ütköző cselekmények leírása az eljárás megszüntetésével érintett cselekmények tekintetében.
- [5] A felperesek keresetükben kérték, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperesek megsértették az emberi méltósághoz, az egészséghez és a becsülethez való személyiségi jogukat, a II. rendű alperes megsértette a jóhírnévhez való jogát. Kötelezze az alpereseket arra, a saját költségükön adjanak elégtételt akként, hogy a felperesektől írásbeli nyilatkozatban kérjenek bocsánatot, mely nyilatkozatot az MTI-nek adott közleményben tegyék közzé. Nyilatkozzanak, hogy a felperesek minden személyes adatát a bűnügyi nyilvántartásból törölték. A jogerős döntést követően egyetemlegesen fizessenek meg a felpereseknek személyenként 150.000.000 forintot nem vagyoni kártérítésként, továbbá fizessék meg a per költségeit.

Arra hivatkoztak, hogy az I. rendű alperes hét éven keresztül tartotta büntetőeljárás hatálya alatt a felpereseket jogtalanul. Ezzel sérült az emberi méltósághoz való joguk, társadalmi megítélésüket ez negatívan befolyásolta. A II. rendű alperes azon nyilatkozata, amely az újságokban név szerint említette őket a becsületüket és jóhírnevüket sértette. A jogtalan eljárás hatására mindkét felperesnél betegségek jelentek meg, sérült az egészséghez való joguk. Hivatkoztak az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdésére, továbbá eseti döntésre is. Hangsúlyozták, hogy az I. rendű alperes vádirata alapján tárgyalni sem lehetett volna ügyüket, ami a személyiségi jogi sérelmet megalapozó, lényeges eljárási szabálysértésnek értékelhető, ami az alperesek kártérítési felelősségét megalapozza. Az

alperesek elévülési kifogásával kapcsolatosan arra hivatkoztak, hogy a keresetlevelet határidőben terjesztették elő, figyelemmel a büntetőeljárás során hozott jogerős másodfokú határozat időpontjára. Arra is hivatkoztak, hogy az egyes eljárási cselekmények az elévülést folyamatosan megszakították. Álláspontjuk szerint az nem várható el, és nem is életszerű, hogy a terheltek a büntetőeljárás alatt kártérítési igénnyel éljenek a vádhatósággal vagy a bírósággal szemben személyiségi jogaik sérelmére hivatkozva.

- [6] Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Elsősorban arra hivatkozott, hogy a felperesek igénye elévült. Utalt a PK 42. számú állásfoglalására és a kialakult bírói gyakorlatra, amely szerint a károsodás és ezzel a kártérítés iránti követelés esedékessé válása, valamint érvényesíthetősége már akkor bekövetkezik a kár egészére nézve, amikor a magatartás első ízben vezet kár bekövetkeztéhez. Álláspontja szerint a felperesek nem vagyoni kára 2007. május 30-án következett be, amikor a vádemelés megtörtént, így az elévülési idő 2012. május 30. napján lejárt. Érdemben is vitatta a felperesek keresetét, jogalapjában és összegszerűségében is. Arra hivatkozott, hogy a vádiratot a bíróság befogadta, az eljárást lefolytatta és a vádirat alapján ítéletet is hozott. Ezen ítélet hatályon kívül helyezését követően pénzüpi szakértő kirendelésére utasította a nyomozó hatóságot. A vádiratot ismételten 2013. április 4-én terjesztette elő. Álláspontja szerint a vádat megalapozó elkövetési magatartás az volt, hogy a ... Rt. több esetben kapott hitelt a vonatkozó jogszabályok megsértésével. Ezeket a hiteleket a társaság nem fizette vissza, a pénz sorsa a vádirat elkészítésének idején ismeretlen volt. Álláspontja szerint a felperesek által előterjesztett nem vagyoni kártérítési igényt a felajánlott bizonyítékok sem támasztják alá. Vitatta, hogy az alperesek egyetemleges felelőssége fennállna figyelemmel arra, hogy egymás esetleges mulasztásáért nem felelnek. Vitatta, hogy kirívóan jogellenes magatartást tanúsított volna, e körben eseti döntésekre hivatkozott. Hangsúlyozta, hogy az eljárás során csak 4 év elteltét követően merült fel az, hogy a vád nem törvényes.
- [7] A II. rendű alperes elsősorban ugyancsak elévülési kifogást terjesztett elő. Arra hivatkozott, hogy a II. rendű alperes az MTI-nek adott tájékoztatást 2010. február 26-án. A sajtó az egyes sajtótermékekben megjelent híreit ennek nyomán adta közre. Ezen alperesi magatartással összefüggésben az elévülés megszakadására, nyugvására adat nem merült fel. Érdemben vitatta, hogy a II. rendű alperesi magatartással összefüggésben a felpereseket kár érte volna, vitatta továbbá a keresetben érvényesített nem vagyoni kár összegszerűségét is. Arra hivatkozott, hogy a vádemelés alapján lefolytatott büntetőeljárás, az arról való tájékoztatás nyújtása a sajtó részére egyaránt törvényi kötelezettsége volt. A közlemény kiadásának idején nem volt olyan jogszabályi korlátozás, amely szerint nem jogerős ítéletről a sajtó felé nem lehet tájékoztatást nyújtani. A perbeli időszakban hatályos sajtótörvény a sajtó számára lehetőséget teremtett arra, hogy a büntetőeljárásokról tudósítsanak a felperesek hozzájárulása nélkül is. Ebből következően a sajtó nem csupán a II. rendű alperes tájékoztatása nyomán értesülhetett a vádlottak nevéről. Hivatkozott a II. rendű alperes az adatvédelmi biztos ABI-1910-2/2010/K állásfoglalására is. A felperesek kártérítési igényével kapcsolatosan eseti döntésekre hivatkozott, amely szerint a II. rendű alperes kártérítési felelősségét csak kirívóan súlyos jogalkalmazási vagy jogértelmezési tévedés, a tények kirívóan okszerűtlen értékelése alapozza meg. A büntetőeljárás során hozott másodfokú döntés nem arra vonatkozott, hogy nem törvényes a vád, csupán azt írta elő, hogy a vád törvényességét szükséges vizsgálni. A törvényes vád értelmezésével kapcsolatosan 2007. és 2011. között születtek meg a jelentős kúriai döntések. Ennek alapján a II. rendű alperes kezdeti jogalkalmazási tévedése nem volt nyilvánvalóan súlyos jogsértés. Hivatkozott arra is, hogy téves a felperesek Alaptörvényre történő hivatkozása, mert a II. rendű alperesi cselekmények idején az Alaptörvény még nem lépett hatályba.

- [8] Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította és azt állapította meg, hogy a le nem rótt 1.500.000 forint eljárási illetéket a Magyar Állam viseli.

Rögzítette, hogy a perben az 1949. évi XX. törvény (Alkotmány) és a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) rendelkezései az irányadók. A II. rendű alperes sajtóval történő kapcsolattartását az 1986. évi II. törvény szabályozta, összhangban a PK 14. számú állásfoglalással. Azt is rögzítette, hogy a Ptk. rendelkezéseiből következően a személyiségi jogsértés objektív személyiségvédelmi eszközeinek alkalmazására vonatkozó igény nem kötelmi igény, ezért az nem évült el. A kártérítési igény vonatkozásában azonban az alperesek elévülési kifogásának helyt adott. Ismertette e körben a Ptk. a 324. §, 325. § és 326. § rendelkezéseit, továbbá eseti döntéseket is. Megítélése szerint a felperesek legkésőbb 2011. június 30-án az igényük érvényesítéséhez minden szükséges információval bírtak, mert már az első elsőfokú ítélet elleni fellebbezésükben is utaltak arra, hogy a vád nem törvényes, továbbá erre vonatkozóan a Fővárosi Ítéltábla hatályon kívül helyező végzése is tartalmazott rendelkezéseket. A jogerős büntető határozat hiánya az igényérvényesítést nem akadályozta. A másodfokú határozatot követő azon cselekmények, amelyeket a felperesek felsoroltak az elévülést nem szakították meg. Az I. rendű alperessel szemben, ezért a felperesek nem vagyoni kártérítés iránti igényüket 2016. június 30-ig terjeszthették volna elő. A II. rendű alperes vonatkozásában az elévülési kifogást azért találta megalapozottnak, mert a II. rendű alperes cselekménye az MTI-hez eljuttatott közlemény napján befejezett volt, mert az annak alapján született újságcikkek már megjelentek. A II. rendű alperessel szembeni igényérvényesítés elévülési ideje 2010. február 26-án kezdődött, amelyből az következik, hogy 2015. február 26. napjáig terjeszthették volna elő a felperesek igényüket. Ezen túlmenően, a jogerős bírósági ítélet hiánya, mint akadály elhárultát követően a keresetet 2015. január 20. napjáig kellett volna előterjeszteniük figyelemmel a Ptk. 326. § (2) bekezdésére.

- [9] A személyiségi jog megsértése iránti felperesi kereset vonatkozásában az elsőfokú bíróság ismertette az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, a 8. § (1) bekezdését, az 54. § (1) bekezdését, az 59. § (1) bekezdését, a Ptk. 75. § (1) bekezdését, valamint 76. §-át. Azt állapította meg, hogy nem vitásan mindkét felperes személyisége megváltozott a büntetőeljárással összefüggésben, amit a becsatolt orvosszakértői vélemény, továbbá a perben kihallgatott dr. ..., ... és ... tanúk vallomása alapján lehetett megállapítani. A beszerzett bizonyítékok alátámasztották, hogy a felperesek egészsége megroppant, vagyoni helyzetük megromlott, hiszen a büntetőeljárással egy időben folyt a felszámolási eljárás is. A II. rendű felperes házassága felbontása után vagyongegosztásokra tekintettel hajléktalanná vált, csak a legközelebbi barátait engedi közel magához.

- [10] Eseti döntésre utalva az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az I. rendű alperes azzal a magatartással, hogy vádiratot terjesztett elő a felperesekkel szemben nem sértette meg személyiségi jogait. A vádat ugyanis a bíróság 2006-ban befogadta, az ügyben bizonyítási eljárást folytatott le és ítéletet hozott. Ezt az ítéletet ugyan a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezte, de ez nem jelenti azt, hogy az I. rendű alperes a felperesek személyiségi jogát megsértette. A törvényes vád fogalma a vádemelés és a büntetőeljárás idején még új, kiforratlan volt, így történhetett, hogy ennek lehetőségét a másodfokú eljárásban észlelték és a másodfokú bíróság ennek vizsgálatára utasította az elsőfokú bíróságot.

A II. rendű alperes tekintetében az elsőfokú bíróság elsősorban azt rögzítette, hogy a felperesek azon állítása, hogy a II. rendű alperes sajtóközleményt adott ki a valóságnak nem felel meg. A II. rendű alperesnek az 1986. évi II. törvény 5. §-a értelmében kellett eljárnia, amely alapján tájékoztatást adhatott a nyilvános bírósági tárgyalásról. A törvény 11. § (1) bekezdés c) pontja értelmében az újságíró köteles a kapott felvilágosítást, információt megfelelő körültekintéssel ismertetni. Az a tény, hogy ... felolvasta az MTI-nek az ítélet rendelkező részét, amelyben a

felperesek neve szerepelt, nem jelentette azt, hogy megsértette a felperesek személyiségi jogait. A 10/1986. (XI. 1.) IM-BM együttes rendelet 2008-tól hatályát veszítette, a büntetőeljárásról való tájékoztatás szabályait a 2010. évi CIV. törvény, illetőleg az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendezte. Ezek hatálybalépéséig nem volt tiltva nagykorú vádlottak nevének közlése a sajtóval.

- [11] Az elsőfokú ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyet ki is egészítettek. Ennek alapján kérték, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontjának megfelelően teljes egészében vizsgálja felül és változtassa meg akként, hogy állapítsa meg, hogy az alperesek megsértették a felperesek emberi méltóságához, az emberi egészséghez és a becsülethez való jogát. Kötelezze az alpereseket saját költségükön elégtételadásra akként, hogy az alperesek a felperesektől írásbeli nyilatkozatban bocsánatot kérnek a személyiségi jogsértésért és ezen nyilatkozatukat az MTI-nek adott közleményben közzéteszik. Írásban igazolják, hogy a felperesek minden személyes adatát a bünygyi nyilvántartásból törölték. Kérték továbbá, hogy a másodfokú bíróság kötelezze egyetemlegesen az alpereseket a felperesek javára fejenként 150.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére. Másodlagosan kérték, hogy a bíróság az elsődleges kérelmük szerint állapítsa meg, hogy az alperesek megsértették a felperesek emberi méltóságához, az emberi egészséghez és a becsülethez való jogát. Harmadlagosan a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 369. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérték azzal, hogy a másodfokú bíróság kötelezze az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára. Fellebbezésüket megalapozó tények körében összefoglalták a nyomozást és a vádemelést megelőzően történeteket. Előadták, hogy a felperesekkel szembeni nyomozás alapját az képezte, hogy 1999. és 2004. között a ... Takarékszövetkezet folyamatosan hitelezte a ... Rt.-ét, egy ízben az ... Kft.-ét. A társaságok nem vagy csak részben fizették vissza a hiteleket. A hitelfelvételi eljárás során a jogszabályi és banki protokollokat nem tartották be, azok megfelelő fedezet nélkül kerültek odaítélésre és folyósításra. Ez a nyilvánvalóan alaptalan feltevés a ... Takarékszövetkezet működési mechanizmusában keletkezett problémákat leplezte. Nyilvánvaló volt a gyanúsításban megjelölt sikkasztás büntetőjogi tényállásának kizártsága is. A tagi kölcsönök felperesek által történő felvétele és vissza nem fizetése az intézmény polgári jogi jellegénél fogva kizárta azt, hogy azzal kapcsolatosan a társaság felperesekre bízott pénzéről lenne szó. A két vádirat egyesítését követően a 2008. szeptember 8-án indult elsőfokú büntetőeljárás során 24 tárgyalási napot tartottak, az ítélet 2009. december 17. napján született. Kiemelték, hogy az alaptalan büntetőeljárás tényén túl a felperesek sérelmét a II. rendű alperes részéről eljáró bíró magatartása is növelte, ugyanis érezhető volt, hogy a felperesekkel szemben kreált törvénytelen vád nem tartható. Az eljáró bíró felhívására az ügyész a vádat nem változtatta meg, a bíróság azonban a vádiratban foglalt büntető tényállást semmibe véve, azon túlterjeszkedve hűtlen kezelés felbujtása büntetnének elkövetése miatt ítélte el a felpereseket. Az ügyben eljáró Menyhért István igazságügyi szakértő nem rendelkezett az eljárásához szükséges engedéllyel, ami kirívóan súlyos eljárási szabálysértés. Az elsőfokú ítélet ellen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség észrevételeiben felhívta a Fővárosi Ítéltábla figyelmét arra, hogy az elsőfokú ítélet jogszabálysértő, azt hatályon kívül kell helyezni, az eljáró ügyészséget fel kell hívni a vád törvényességének megteremtésére. Ennek az észrevételnek a Fővárosi Ítéltábla helyt adott és az ítéletet hatályon kívül helyezte. Arra utasította az elsőfokú bíróságot, hogy a megismételt eljárásban mindenekelőtt a vád törvényességét vizsgálja a Be. 2. § (2) bekezdése és 217. § (3) bekezdés b) pontja alapján. A megismételt eljárásban 2011. szeptember 7. napján kelt az eljárást felfüggesztő és az ügyészséget a vád pontosítására felhívó végzés, amely alapján a Nógrád Megyei Főügyészség 2013. április 8-án kelt kiegészített vádiratában a felpereseket egy rendbeli folytatólagosan, bűnszegdként elkövetett hűtlen kezelés büntetnének elkövetésével vádolta meg. A II. rendű alperes 2013. augusztus 1-jén kelt végzésével szüntette meg a felperesekkel szemben az eljárást a Be. 267. § (1) bekezdés k), valamint j) pontjaiban

meghatározott okokra tekintettel. A Nógrád Megyei Főügyészség fellebbezése folytán 2014. január 20-án kelt a Fővárosi Ítéltábla helybenhagyó végzése, amit a felperesekkel 2014. január 30-án közöltek.

Az elévüléssel összefüggésben arra hivatkoztak, hogy 2011. június 30. napján a felekkel szemben két ítélet született, az egyikben bűnösnek találták őket bűncselekmény elkövetése miatt, a másik ítéletben pedig a törvényes vád hiányára tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságot új eljárásra kötelezte. Ebből az következik, hogy jogerős határozat hiányában a felek nem voltak olyan helyzetben, hogy a kereset benyújtásához szükséges minden információval rendelkezzenek. Hivatkoztak arra is, hogy a polgári eljárás nélkülözhetetlen eleme a büntetőeljárás jogerős befejezése. Arra is hivatkoztak, hogy az alperesekkel szemben a társadalom magasabb mércét állít, mint az átlagos állampolgárokkal szemben, amiből az következik, hogy egy állampolgár sokkal később kerül olyan helyzetbe, hogy megbizonyosodjon arról, hogy vele szemben a bíróság vagy az ügyészség jogsértést követett el, mint egy állampolgár társával szemben. Mindezek alapján az elévülési idő elindulásához mindenképpen szükség van a büntetőeljárás jogerős lezárulására. A személyiségi jogsértés tekintetében arra hivatkoztak, hogy a törvényes vád hiánya lényeges eljárási szabálysértésnek minősül. A büntetőeljárás során elkövetett jogsértések súlyából egyértelműen arra lehet következtetni, hogy még a bizonytalan jogértelmezés esetében is jelen eljárás során, egyértelmű volt a törvényes vád hiánya, ami még egy viszonylagosan új jogintézmény esetén is súlyos jogszabálysértés. Hivatkoztak arra is, hogy az elsőfokú bíróság ítéletébe a büntetőeljárás során elkövetett kirívó magatartásokat bele se foglalta, mint például azt, hogy az eljárás során a felpereseket tanúként hallgatták meg, azonban a jogsértések körülményeinél az elsőfokú bíróság nem hallgatta meg a felpereseket, hanem félbeszakította őket. Ezt igazolják a tárgyalásról készült jegyzőkönyvek. Eszrevételezték, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperesek magatartásával összefüggésben egészségi állapotuk megroppant, vagyoni helyzetük jelentős mértékben romlott. Álláspontjuk szerint ilyen jogkövetkezmények csak kirívóan jogsértő magatartás miatt alakulhatnak ki. Ugyancsak a jogsértés súlyát tükrözi a büntetőeljárás hossza. Ezt a jogsértés mértékénél figyelembe kell venni. Ugyancsak súlyos kirívó szabálysértés a büntetőeljárás során keletkezett szakértői vélemény, amelyet olyan szakértő készített, aki nem rendelkezett engedéllyel. Jogi érvelését eseti döntésekre hivatkozással is kiegészítette arra vonatkozóan, hogy a jogsértés akkor következett be, amikor kimondták a törvényes vád hiányát. Az elsőfokú bíróság nem tett eleget azon vizsgálati kötelezettségének, hogy a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelése vagy a jogszabályok kirívóan téves alkalmazása történt-e a büntetőeljárás során és ha igen, milyen mértékben valósult az meg. Ezt igazolja, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében a felperesek által felsorolt sérelmes magatartásokra nem tért ki, azokat nem mérlegelte. Ismételten hivatkoztak a büntetőeljárás során eljáró szakértő kompetenciájának hiányára. Hivatkoztak arra is, hogy a kártérítést megalapozó hátrányokat az elsőfokú eljárásban maradéktalanul bizonyították. Ezt az elsőfokú bíróság is megállapította. A csatolt költségjegyzék alapján 3.600.000 forint perköltségre tartottak igényt.

- [12] Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Elévülési kifogását a fellebbezésben kifejtettekkel összefüggésben továbbra is fenntartotta. Álláspontja szerint nem tekinthető menthető oknak az, hogy amíg a büntetőeljárás, illetve a bírósági eljárás folyamatban volt a felperesek nem rendelkeztek mindazon információkkal, amelyek igényük érvényesítéséhez szükséges volt. A felperesek jogi képviselőjének a büntetőügyben az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében tett előadásai lényegében megegyeznek a keresetben jogsértőnek vélt magatartásokkal, amiből nyilvánvaló, hogy a fellebbezés benyújtásakor mindazon információkkal rendelkeztek, amelyek a kereset benyújtását indokolták. Olyan körülményt nem jelöltek meg, amely az elévülési időt megszakíthatta volna. A felperesek keresetüket 2019. január 19-én nyújtották be. Ez az időpont még az igényérvényesítésének akadálya megszűnésétől számítva is elkéssett.

Észrevételezte, hogy a felperesek a fellebbezésben olyan jogsértőnek vélt alperesi magatartásokra hivatkoznak, amelyek nem képezték a felperesek keresetét. Szó szerint ismertette a felperesek keresetének ezen részét. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak a bizonyítási eljárásban nem kellett vizsgálni a tanúk által megemlített, de részleteiben ki nem dolgozott, a kereset tárgyaként elő sem terjesztett sérelmeket. Az elsőfokú bíróságnak nem volt kötelezettsége a keresetben nem érintett, csak a tanúk által felvetett és jogszerűtlennek vélt alperesi magatartások vizsgálata. Fenntartotta, hogy az a döntés, miszerint a sérelmezett vádirat a törvényes vád követelményének megfelel az eljárásban résztvevő hatóságok egyéni mérlegelésen alapul, ennek eredményeként az ügyészség és a megismételt eljárásban eljáró bíróság álláspontja eltért. Mindez azonban a hivatkozott eseti döntés alapján nem olyan nyilvánvalóan és kirívóan súlyos jogalkalmazási vagy jogértelmezési tévedés, amely kártérítési felelősségét megalapozza. Hivatkozott arra is, hogy az ügyben eljáró bíróságoknak sem volt egységes álláspontja a benyújtott vádirat megfelelőségéről. Az elsőfokú bíróság a benyújtott vád alapján ítéletet hozott. A másodfokú bíróság ugyancsak törvényesnek ítélte a vádat, de kellékhányosnak. Az új eljárásban a vádat ugyancsak kellékhányosnak minősítette a bíróság, hiszen hiánypótlásra hívta fel az ügyészséget. Az alperes ennek eleget tett, mindennek ellenére az elsőfokú bíróság az eljárást megszüntette. A perbeli időszakban a bíróságon belül sem volt egységes álláspont a nem törvényes, illetve kellékhányos vádak fogalmának értelmezése körében. Vitatta, hogy a fellebbviteli főügyészség, észrevétele a vádirat törvényességének hiányára vonatkozott volna. Egyebekben az elsőfokú eljárás során előadottakat fenntartotta.

- [13] A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében ugyancsak az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte és azt, hogy a bíróság kötelezze a felpereseket külön-külön 1.850.000 forint + áfa - 1.850.000 forint + áfa másodfokú perköltség megfizetésére. Elsődlegesen azt észrevételezte, hogy a felperesek fellebbezése nem felel meg maradéktalanul Pp. 371. §-ában foglaltaknak. A harmadlagos, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló kérelmük esetében nem jelölték meg azt az elsőfokú bíróság által elkövetett eljárási jogszabálysértést, ami a hatályon kívül helyezésre alapot adna. Hivatkozott arra, hogy a felperesek fellebbezése a II. rendű alperes által kiadott sajtóközlemény elévülésével kapcsolatosan jogi érvelést nem tartalmaz. Ebből az következik, hogy fellebbezésük érdemben az elsőfokú bíróság e körben hozott döntését nem vitatja. Amennyiben a másodfokú bíróság azt állapítja meg, hogy a felperesek fellebbezése ezen ítéleti döntésre is vonatkozik változatlanul fenntartotta az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait. Hivatkozott arra, hogy a felperesek fellebbezésükben a keresetet megalapozó jogsértésként már a büntetőeljárás időtartamára és az előzményi ügyben keletkezett szakértői véleményre is hivatkoztak. Ezek a jogsértőnek vélt alperesi magatartások azonban nem képezték a kereset ténybeli alapját, ezért e körben a tényállítások vizsgálatának a Pp. 373. § (2) bekezdésében írt jogszabályi feltétele nem áll fenn. Hivatkozott arra is, hogy a felperesek azon kereseti kérelme, hogy igazolják, hogy a felperesek minden személyes adatát a bűnügyi nyilvántartásból törölték, még a jogsértés esetleges megállapítása esetén sem teljesíthető, hiszen az minden jogszabályi alapot nélkülöz. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítást a szükséges terjedelemben lefolytatta, a rendelkezésére álló bizonyítékokat okszerűen mérlegelte, a tényeket helyesen állapította meg. Mivel a felperesek a fellebbezésben az elsőfokú eljárás során tett előadásaikat részben megismételték, a II. rendű alperes is fenntartotta az elsőfokú eljárásban tett valamennyi nyilatkozatát. Hivatkozott arra is, hogy a bíróság elleni személyhez fűződő jogok megsértése miatt indított per nem rendkívüli jogorvoslati fórum. A nem vagyoni kártérítési igénnyel kapcsolatosan fenntartotta, hogy a felperesek ezen igénye elévült. Fenntartotta, hogy a felperesek kártérítési igénye abban az időpontban esedékessé vált, amikor a másodfokú bíróság a felperesek büntetőjogi felelősségét megállapító elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság feladatává tette a vád kellékeinek a vizsgálatát, azaz 2011. június 30-án. Utalt e körben a büntetőeljárásban az elsőfokú

ítélet ellen előterjesztett felperesi fellebbezésben foglaltakra. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által az elévülés kezdő időpontjaként meghatározott 2011. június 30. napját alapul véve, 2014. január 30-án a Ptk. 324. § (1) bekezdésében írt öt éves előévvülési időből még több, mint egy év volt hátra. Ezért a Ptk. 326. § (2) bekezdésében szabályozott elévülés nyugvására vonatkozó szabályok alkalmazásának sincs helye. A személyhez fűződő jogi jogsértés hiánya körében a II. rendű alperes az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozatait fenntartotta. A felperesek fellebbezésében kifejtettekre figyelemmel azt emelte ki, hogy egységes a bírói gyakorlat, miszerint bíróságok ellen indított személyiségi jogi perben a sérelem csak abban az esetben állapítható meg, ha a hatóság mulasztása, tévedése kifejezetten a felperes személyére való tekintettel, a személyiségének lényegét alkotó ismérvek miatt történt. Ilyen magatartásra a felperesek az elsőfokú eljárásban nem hivatkoztak. Hivatkozott arra is, hogy a II. rendű alperes felróható magatartása sem állapítható meg és arra is, hogy a vád törvényességének értékelése során a II. rendű alperesnek többféle értelmezési lehetőséggel kellett szembenéznie. Utalt e körben a hatályon kívül helyező végzésre, melyben a másodfokú bíróság nem azt állapította meg, hogy a vád nem felel meg a törvényes vád követelményeinek csupán azt, hogy a vád törvényességét vizsgálnia kell, amennyiben a vád törvényességének hiánya egyértelműen megáll, úgy a büntetőügyben eljáró másodfokú bíróság az eljárást megszüntette volna. Ezt erősíti az eljárást megszüntető végzés is, amely ugyancsak a vád hiányosságát állapította meg. A II. rendű alperes kártérítési felelősségét megalapozó jogellenes magatartás nem állapítható meg amiatt, hogy a megismételt eljárásban döntött az eljárás megszüntetéséről. Hivatkozott a II. rendű alperes arra is, hogy a felperesek a fejenként 150.000.000 forintos nem vagyoni kártérítési igényüket sem bizonyították. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján csak arra lehet okszerű következtetést levonni, hogy a felperesek állított anyagi ellehetetlenülése, cégük a ... Rt. felszámolásának következménye. A felszámolás elrendelésére azonban a büntetőeljárás bírósági szakasza előtt került sor. Álláspontja szerint az sem bizonyított, hogy a felpereseknél pszichés sérülés esetleg fennáll, az a II. rendű alperes magatartásával áll okozati összefüggésben. A szakértői vélemény alkalmatlan a kereset bizonyítására, mert az nem felel meg az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény 47. §-ában foglaltaknak.

[14] A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével egyetértett, indokait azonban csak részben osztja.

[15] Elsősorban azt hangsúlyozza, hogy a felperesek az alperesekkel szemben más-más cselekménnyel összefüggésben érvényesítettek igényt. Az I. rendű alperes esetében az ellenük folyó büntetőeljárásban a vádképviseléssel összefüggésben, egészen pontosan a vádemelés jogszerűtlensége miatt kérték személyiségi jogaik megsértésének a megállapítását. A II. rendű alperes jogsértő cselekményét, az általa az MTI-hez eljuttatott közleményben jelölték meg. Tényelődásukban a büntetőbíróságnak az eljárása során kifejtett tevékenységére vonatkozóan is tettek előadást, határozott kereseti kérelmük azonban arra vonatkozóan nem volt, hogy a bíróság eljárásával vagy valamely döntésével személyiségi jogaikat megsértette volna. Mindennek azért van különös jelentősége, mert az alperesek elsősorban elévülési kifogást terjesztettek elő.

[16] Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a perben alkalmazandó 1959-es Ptk. rendelkezései alapján a személyiségi jog megsértésével összefüggő igény nem kötelmi igény, ezért arra a Ptk. 324. § rendelkezése nem alkalmazható. Mindössze a nem vagyoni kártérítés szubjektív jogkövetkezménye tekintetében vizsgálható az, hogy ez a követelés bíróság előtt a 2019. január 19-én előterjesztett keresetlevél alapján érvényesíthető-e. A másodfokú bíróság megítélése szerint az alperesek eltérő cselekvésére tekintettel az elévülési idő sem azonos. Az I. rendű alperes esetében azt kellett vizsgálni, hogy a vádemeléssel összefüggésben - esetleg - bekövetkező károsodás mikor

történt, a felperesek ebből származó igényük érvényesítésében akadályozottak voltak-e, és az akadály mikor hárult el.

A Ptk. 326. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé vált. A Ptk. 360. §-ának (1) bekezdése értelmében a - szerződésen kívüli - kártérítési követelés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes, az elévülés tehát ekkor kezdődik. A Ptk. 326. §-ának (2) bekezdése értelmében, ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az akadály megszűnésétől számított egy éven belül a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél kevesebb van hátra.

A törvény nem sorolja fel a jogérvényesítésnek azokat az akadályait, amelyek az elévülés nyugvására vezetnek, hanem azt mondja ki, hogy az elévülés nyugvását idézi elő minden olyan esemény, amely miatt a jogosult követelését menthető okból nem tudja érvényesíteni. Figyelemmel a rövid elévülési határidőkre, a bírósági gyakorlat az elévülés nyugvásának feltételeit méltányosan állapítja meg. A bírósági gyakorlat minden esetben az elévülés nyugvására vezető igényérvényesítési akadálnak tekinti azt, hogy a jogosult a követelésről csak később szerezhetett tudomást.

- [17] Az elévülés nyugvása az elévülési határidőt meghosszabbítja. Egy évnél hosszabb elévülés esetén, ha az elévülési idő még nem telt el, a követelés egy éven belül még érvényesíthető abban az esetben, ha az elévüléshez ennél rövidebb idő van hátra. Az elévülési határidő meghosszabbodását a törvény indokolása azzal magyarázza, hogy általános tapasztalat szerint az akadály elhárulása után a jogosultnak nem a követelés érvényesítése az első gondja, ezért megfelelő, méltányos határidőt kell adni részére függő jogviszonyai rendezéséhez.
- [18] A másodfokú bíróság megítélése szerint a perbeli esetben az állapítható meg, hogy a felperesek igénye abból származik, hogy velük szemben jogos ok nélkül emelt vádat az I. rendű alperes. Ebből az következik, hogy káruk a vádemeléssel nyomban esedékessé vált, erről azonban csak utóbb, legkésőbb az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyező végzés tartalmából értesülhettek. A határidők számításának szempontjából annak nincs perdöntő jelentősége, hogy a büntetőeljárás megszüntetésére végül is a megismételt eljárás során törvényes vád hiányában, vagy a vád valamely hiányossága miatt került sor. A vádemelés időpontja 2007. május 31. napja volt, a felperesek károsodása ebben az időpontban keletkezett. Az öt éves elévülési határidő 2013. május 31-én telt le. A hatályon kívül helyező végzés kelte 2011. június 30., mely időpontig az elévülés nyugvása állapítható meg. Figyelemmel azonban arra, hogy ezen időpontban az öt éves elévülési határidőből még egy évnél több volt hátra az elévülési idő nem hosszabbodott meg. Öt éves elévülési határidő esetén az elévülés nyugvása ugyanis csak abban az esetben vehető figyelembe, ha az igény érvényesítése elől az akadály öt évet követően hárul el, vagy ha az elévülési időből egy évnél kevesebb idő van hátra. Az ismételt vádemelés időpontjának azért nincs jelentősége, mert a felperesek igényüket az első vádemeléssel összefüggésben érvényesítették. Nem tettek tényelőadást arra vonatkozóan, hogy a kiegészített vádemeléssel összefüggésben milyen káraik keletkeztek. Összességében az egész eljárást sérelmezték.
- [19] A II. rendű alperes jogsértő cselekménye a felperesek keresete szerint az a közlemény volt, amelyben a II. rendű alperes a felperesek ügyéről a nyilvánosságot nevük közlésével együtt értesítette. Ezen közlemény időpontja 2010. február 26. napja volt. A felperesek arra hivatkoztak, hogy a II. rendű alperes az ezen időpontban hatályos jogszabályokat megszegve járt el. Olyan akadály nem állapítható meg, amely ezen igényük érvényesítésében őket gátolta volna, ezért a II. rendű alperessel szembeni kártérítési igényük bíróság előtt a Ptk. 324. § (1) bekezdése alapján 2015. február 26-ig volt érvényesíthető. A büntetőeljárás eredménye ezen igény érvényesíthetősége szempontjából nem releváns.

[20] A felperesek keresetének anyagi jogi vonatkozásában hozott elsőfokú bírósági döntés helytálló volt. A büntetőeljárás megszüntetéséről határozó jogerős bírósági döntésből egyértelműen megállapítható, hogy az I. rendű alperes eljárási hibát vétett. Az általa előterjesztett vádirat nem felelt meg az alperes eljárására kötelező jogszabályoknak. A büntető bíróság megítélése szerint a felperesekkel szemben az egy rendbeli hűtlen kezelés büntette vonatkozásában előterjesztett kiegészített vád sem volt alkalmas arra, hogy a vádlottak a váddal szemben az érdemi védekezést előadhassák, a bíróság a vád érdemi vizsgálatát, a bizonyítást lefolytathassa. A jelen eljárásban azt kellett vizsgálni, hogy ez az eljárási szabálysértés sértette-e a felperesek emberi méltóságát, járt-e egészségük, becsületük sérelmével. A kialakult bírói gyakorlat szerint az ilyen típusú szabálysértések önmagukban nem okoznak személyiségi jogi sérelmet. Az ilyen jellegű hibák orvoslására elsősorban az adott eljáráson belül kell sor kerüljön, mint ahogyan ez a felpereseket érintő ügyben is megtörtént a büntetőeljárás megszüntetésével.

[21] Az Alkotmánybíróság már a 8/1990. (IV. 23.) AB határozatában kifejtette, hogy az emberi méltósághoz való jogot az ún. „általános személyiségi jog” egyik megfogalmazásának tekinti. Leszögezte, hogy a modern alkotmányok, illetve az alkotmánybírósági gyakorlat az általános személyiségi jogot különféle összetevőivel nevezik meg: pl. a személyiség szabad kibontakoztatásához való jogként, az önrendelkezés szabadságához való jogként, általános cselekvési szabadságként, avagy a magánszférához való jogként. Az általános személyiségi jog „anyajog”, az az olyan szubszidiárius alapjog, amely az egyén autonómiájának védelmére szolgál, ha az adott tényállásra a nevesített alapjogok egyike sem alkalmazható (ABH 1990. 41., 44.). Az Alkotmánybíróság a fentiek szerint az emberi méltósághoz való jog alapján biztosít alkotmányos védelmet az önazonossághoz, a személyiség integritásához (erkölcsi integritáshoz) való jognak, vagy az önrendelkezés jogának külön is nevesítve és alapjogi minőségre emelve pl. a vérségi származás kiderítéséhez való jogot (57/1991. (XI. 8.) AB határozat, ABH 1991. 272., 279.), a házasságkötés szabadságának jogát (22/1992. (IV. 10.) AB határozat, ABH 1992. 122., 123.) vagy a fél perbeli részvételével kapcsolatos rendelkezési jogait [9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992. 59., 67., vagy az 1/1994. (I. 7.) AB határozat, ABH. 1994. 29., 35., 37.]. Az Alkotmánybíróság a 64/1991. (XII. 17.) AB határozatában foglaltak szerint (ABH 1991. 308., 312.) az emberiméltósághoz való jog csak az emberi státuszmeghatározójaként, az élethez való joggal fennálló egységben abszolút és korlátozhatatlan. Anyajog mivoltából levezetett egyes részjogai, mint pl. az önrendelkezéshez, az önazonossághoz való jog azonban az Alkotmány 8. § (2) bekezdése szerint bármely más alapjoghoz hasonlóan korlátozhatók. (879/B/1992. AB határozat, ABH 1996. 397., 401.). Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint - az Alkotmány 8.§ (2) bekezdése alapján - az alapvető jog korlátozása csak akkor marad meg alkotmányos határok között, ha a korlátozás nem az alapjog érinthetetlen lényegére vonatkozik, ha az elkerülhetetlen, azaz kényszerítő okkal történik, továbbá, ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest nem aránytalan [20/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990. 69., 71., 7/1991. (II. 28.) AB határozat, ABH 1991. 22., 25. stb.], {4/1998. (III. 1.) AB határozat III. 1.pont}.

Mindebből az következik, hogy az emberi méltóság sérelme csak akkor következik be, ha a sérelem az ember lényegét alkotó belső magját eléri, érinti. A felperesek az eljárással összefüggésben bekövetkező sérelemként az anyagi viszonyaikban bekövetkezett hátrányos változást, az egészségük romlását, továbbá a büntetőeljárás miatti stresszt jelölték meg, továbbá arra hivatkoztak, hogy törvényes vád hiányában álltak hosszabb időn keresztül büntetőeljárás hatálya alatt.

[22] A másodfokú bíróság egyetértett az I. rendű alperes védekezésével, miszerint bár a vádemelés nem volt eredményes, az alperes magatartása nem tekinthető olyan eljárásnak, amely a felperesek személye ellen irányuló lett volna. A felperesek csak állították, de nem bizonyították, hogy személyük ellen az alperesek összefogtak, elítéltetésük érdekében követtek el nyilvánvaló

jogszabálysértéseket. A vád törvényessége vonatkozásában a perbeli időszakban hatályos Be. rendelkezései alaki és tartalmi követelményeket támasztanak. Nyilvánvaló, és kirívóan téves a jogértelmezés abban az esetben, ha a vád alaki követelményei tekintetében merül fel kifogás. A perbeli esetben az elsőfokú bíróság - bár észlelte a vádirat hiányosságait - a Be. 2. § (2) bekezdése sérelmét nem találta megállapíthatónak. A hatályon kívül helyező végzés is arra utalt, hogy mindössze a Be. 217. § (3) bekezdés b) pontja szerinti követelmények sérültek, amelyek pótolhatók. Mindezek olyan jogértelmezési kérdések, amelyben eltérő álláspontot foglalhatnak el a jogalkalmazók. Ebben az esetben nem arról van szó, hogy hanyagságból, vagy szándékosan egyértelmű szabályokat hágnak át. Nem tekinthető kirívóan okszerűtlennek az alperes azon törekvése, hogy az állam büntető igényét érvényesítse azon körülmények között, amikor is a felperesek magatartásával összefüggésben 413.128.423 forint sorsa a nyomozás ellenére ismeretlen maradt. A vádirati tényállás ezen megállapítását a Fővárosi Ítéltábla 5.Bkf.11.649/2013/3. sorszámú végzése sem kérdőjelezte meg. A Nógrád Megyei Bíróság 3.B.220/2011/2. sorszámú, az eljárást a vádirat hiányosságainak pótlása érdekében történt felfüggesztéséről rendelkező végzésében is azt állapította meg, hogy a felperesek ténykedése felvetheti valamely bűncselekmény megállapíthatóságát.

- [23] A felperesek a II. rendű alperessel szemben határozott kereseti kérelmet azzal összefüggésben terjesztettek elő, hogy nevüket a nem jogerős bírósági döntéssel összefüggésben nyilvánosságra hozta. Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette a perbeli időszakban érvényes jogi kereteket a bírósági eljárásokról való tájékoztatásra vonatkozóan. Jogszabálysértés a II. rendű alperes terhére nem volt megállapítható. Kifejezetten ezen cselekménnyel összefüggésben bekövetkező, a felperesek személyét érintő hátrány sem volt megállapítható. Annak tényszerű közlése, hogy velük szemben a bíróság nem jogerősen bűnösséget megállapító döntést hozott, velük szemben büntetést szabott ki, a közlemény időpontjában nem volt valótlan közlés és becsületük megsértéseként sem értelmezhető.
- [24] A felperesek a fentiek alapján alappal nem hivatkozhattak arra, hogy az I. rendű alperes a vádemeléssel, a II. rendű alperes a sajtó tájékoztatásával emberi méltóságukat, egészségüket, becsületüket vagy jóhírnevüket sértette. Jogalap hiányában a felperesek állított kárait sem volt szükséges vizsgálni. Ettől függetlenül azonban megállapítható, hogy maguk a felperesek is a ... Rt. ellehetetlenülésével kapcsolták össze anyagi helyzetük romlását. A cég felszámolására azonban a büntetőeljárástól függetlenül került sor. Ténylegesen az eljárás miatti elszegényedésüket a felperesek nem igazolták. A felperesek egészségének megromlása és az alperesek magatartása közötti összefüggést a csatolt szakvélemény és a kihallgatott szakértő vallomása nem bizonyította. A szakértő ténylegesen csak feltételezéseket fogalmazott meg, a felperesek személyi körülményeire, megelőző egészségi állapotukra vonatkozóan adatokat nem, vagy csak hiányosan gyűjtött.
- [25] A felperesek harmadlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányult. E körben azonban nem jelölték meg az elsőfokú bíróság mely eljárási szabályt sértette meg. A rendelkezésre álló iratok alapján illet a másodfokú bíróság sem észlelt, azért a Pp. 370. § (3) bekezdésében írt eljárásra nem volt szükség.
- [26] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdés alapján helybenhagyta.
- [27] A másodfokú eljárással összefüggésben az I. rendű alperes perköltséget nem igényelt. A II. rendű alperes részére fizetendő perköltségről a másodfokú bíróság a Pp. 364. § utaló szabálya alapján a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott azzal, hogy a felperesektől egyenként igényelt 1.850.000 - 1.850.000 forint összegű munkadíjat a kifejtett ügyvédi munkával nem ítélte arányban állónak. Az alperesi képviselő egyetlen fellebbezési ellenkérelmet terjesztett elő, amely esetben a végzett munka

a per tárgyának értékétől függetlenül sem indokol milliós nagyságrendű díjazást. A másodfokú bíróság ezért a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének c) pontja, (5) és (6) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg a felperesek által a másodfokú eljárással összefüggésben az II. rendű alperesnek fizetendő ügyvédi munkadíjat.

A le nem rótt illeték viseléséről a felperesek személyes költségmentességére is tekintettel a Pp. 101. § (1) bekezdése, a Pp. 102. § (1) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján döntött.

Budapest, 2020. február 26.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

Vojnitsné dr. Kisfaludy Atala Katalin s.k.
bíró